

۱۵ مارچ ۲۰۱۶

ډاکټر عبدالرحمن زمانی

د هرات د حوت د ۲۴ مې نيتي پاڅون

افغانستان د گران هيواد د ټولو اوسيدونکو افغانانو گډ کور دی . هغه کور چې دامپراتوريو په گور شهرت لري . د افغانستان تاريخ هم د ټولو افغانانو د حماسو، سربښندو او قربانيو ډک تاريخ دی . د افغانستان خلکو هر کله چې حکومتونه د دښمن سره د مقابلي نه عاجزه پاتي شوي، او يا پرې دښمنانو گوداکي او لاس پوڅي حکومتونه ورتپلي، ميدان ته راندگلي او هر راز کورني او باندي زور زياتي کوونکي طاقت ته يې غاښ ماتوونکي ځواب ورکړي دي . د هرات د حوت د مياشتي د ۲۴ مې نيتي پاڅون او قيام هم په دغه لړ کې د هيواد د معاصر تاريخ يوه نه هيريدونکي حماسه ده .

د هرات د پاڅون او قيام په هکله پدې ځای کې يو څو لنډو ټکو ته اشاره لازمه بولم او هغه داچې :

- دغه پاڅون د ۱۳۵۷ کال په پای يا د حوت د مياشتي په وروستی هفته کې پېښ شويدي . په دغه وخت کې د هيواد په نورو سيمو لکه کونړ او نورستان کې هم خلکو پاڅون کړي وو. دغه وخت لا روسانو پر افغانستان مستقيم تيري کړي نه وو.
- دا پاڅون لکه د کونړ او نورستان د خلکو د پاڅون او قيام په شان د خلقي-پرچمي رژيم د جناياتو په مقابل کې د خلکو خود جوشه پاڅون او غبرگون وو.
- دغو دواړو پاڅونونو په هيڅ ډلې او تپلي پورې اړه نه درلوده، او د هغې د رهبري او تنظيمولو هر ډول ادعا پوچې، باطله او بي اساسه ده .
- د هرات په قيام او پاڅون کې تر شلو زرو زيات کسان شهيدان شول، او د کونړ د کرهالې د يوې ورځې د شهيدانو شمير هم تر ۱۲۶۰ کسانو زيات وو.
- ددغو دواړو پاڅونونو په ملاتړ ددغو سيمو د عسکري قواوو هيوادپاله منصبدارانو او عسکر و هم ميدان ته راوډنگل .

پوښتنه داده چې مونږ ولې تل د جنگ او مقاومت په ميدان کې اتلان يو، او د سياست په ميدان کې ناکامان؟

دښمن ولې تل له دروازي شړل شوي او بيا له کرکې زمونږ هيواد ته بيرته راننوتلي دي؟
زما په فکر، لکه چې مخکې مې هم ويلي دي، مونږ دتاريخ نه زده کړه نده کړې، او کوم ملتونه چې د تاريخ نه درس او سبق نه اخلي، د هغوي اشتباهات بيا بيا تکراريري، او هغوی د تاريخ په تکراريدو محکومه کيري .

د تاريخ نه د بي خبري يو عمده عامل مو هم دادی چې تاريخ مو يا خو بهرنيان او ياهم زورمندان او واکمنان په خپله خوښه ليکي ، او هغه هم د اجيرو او مزدورو مؤرخينو او ليکوالو په وسيله .

مونږ لا اوس هم د تاريخ د استاد او ډاکټر په نامه کاذب شهرت ته د رسيدلې يوه په اصطلاح وتلي مؤرخ د اوتو، بوتو شاهدان يو، چې د تاريخي حقايقو په مسخه کولو او جعلي اسنادو او رواياتو په راوړلو سره د کاغذ پاني او خپل مخ تورو ي.

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

مونږ په پښتو کې یو مثل لرو چې « پوزپرېکري که شرم درلودلای، نودچرې نوم به یې نه اخیستلای». دغه ککر مورخ اوس هم لکه د پخوا په شان تاریخي واقعیتونه مسخ کوي، تاریخي حقایق تر خاورو لاندې کوي، او پرته له کوم سند د ملي ارزښتونو، شخصیتونو او شهیدانو وینو او قربانیوته سپکاوي کوي. دغه تش په نوم افغان لا اوس هم د استعماري طاقتونو په هغو جوتو شخوند وهي، کوم چې یې مرییان لا نور د ویلو جرأت نلري، لکه دا چې گوندې د میوند پر ملالي پورې تړل شوي حماسه د حقیقت نه لرې خوشی خیالي افسانه ده. یا دا چې گواکي علامه سید جمال الدین، افغان نه بلکې ایرانی وو، یا دا چې د امانی رژیم او نهضت په وړاندې د انگریزانو دسپسي او توطئي حقیقت نلري، یا دا چې شورویانو د خلقیانو او پرچمیانو د جنایت کاره رژیم په کودتا کې برخه نه درلوده او داسې نور.

لډې چې تیر شو، خبره دا ده چې چه د دغه زرهاوو شهیدانو د وینو د توییدو په قیمت مونږ څه لاسته راوړل؟ فقر او بیوځلي؟ بدبختی؟ بیسوادی؟ بی امنیتي؟ بیکاری؟ د هیواد او هیوادوالو دغه زار او خوار حالت چې تاسې ټول ترې خبر یاست؟

که زموږ د ولسونو د سربښندلو، قربانیو او مبارزو په برکت دروسیې امپراتوري درې وړې شوه، او د منځنی ایشیا هیوادونو خپله خپلواکي تر لاسه کړه، او د برلین دیوال ونړید، نو بیا زموږ توره شپه ولې رڼا نه شوه؟

جهانی صیب د ویاړ تر سر لیک لاندې یوه شعر کې وائي چې :

خومره شیریني دي د جنگ د میدانونو کیسې
خومره آسان دي د شاباش او افرین پغونه
خومره خوږې دي د مېړونو د مردی خبري
د اتلانو د سرونو د بازارنکلونه
څه پر غوږونو بڼې لگېږي پخوانی سندرې
د مستو پېغلو په اتني کې د زمرو نومونه
په څه غرور د شهیدانو تر مزاره ورځي
د بنایستو نجونو ټولې گېډې گېډې گلونه
خو چا پوښتنه له شهیده د زخمونو کرې؟
چاله اتل سره خواله د پرهارونو کرې؟
چا یې د مرگ پر پوله سترگو ته یوځل کتلي؟
چا یې په سترگو کې کیسه د ارمانو لیدلې؟

د پاڼو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

چا د شهيد د بوري مور سوی کوگل کتلی؟
چا د بنایستی سرتوري کونډي وران اوربل لیدلی؟
چا په سینه کي د مرگي د گولی زور لیدلی؟
چا د زرگونو ارمانو سوځلی کور کتلی؟
چي زولنو او ځنځیرونو ته نظمونه لیکي
هغه شاعر د سیاه چالونو سرې شپې لیدلي؟
د لړمانو په کاله کي یې خوبونه کړي؟
وچو هډو یې د نېښونو سلسلې څکلي؟
د هونسیارانو دا یوه خبره می نه هپریږي
"مخکه هغه سوځي چي اور ورباندي ولگېږي"

د هیواد د ټولو بې کفنه شهیدانو پاکو ارواحو ته د درود په استولو، په گران هیواد کي د صلحي او عدالت د تامین او یوه موټی آزاده، آباءه، با ثباته، پرقانون او ولسواکی ولاړ افغانستان په هیله!

(پای)

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په څیر و لولئ